

Noi la crisi non la paghiamo!

Ο Οκτώβρης που μόλις πέρασε ήταν θερμός στην Ιταλία. Με κεντρικό σύνθημα **«Εμείς την κρίση δεν την πληρώνουμε»**, μαθητές και φοιτητές κατέλαβαν σχολεία και πανεπιστήμια και κατέβηκαν στους δρόμους μαζί με δασκάλους, καθηγητές, μεταπτυχιακούς και το εποχιακό-επισφαλές προσωπικό των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Μόλις ένα μήνα πριν, όλα έδειχναν ότι η κοινωνική ειρήνη βασιλεύει στη χώρα. Το κράτος είχε κατεβάσει το στρατό στους δρόμους της Ρώμης και του Μιλάνο και είχε περάσει έναν ξενοφοβικό αντι-μεταναστευτικό νόμο, χωρίς να βρει απέναντι του την εργατική τάξη. Όσοπου η ανταρσία του Οκτώβρη διατάραξε την κανονική ροή των πραγμάτων. Το νεανικό (και όχι μόνο) προλεταριάτο εξεγέρθηκε με αφορμή την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση Τζελμίνι, που προωθεί η κυβέρνηση Μπερλουσκόνι. Το σχέδιο προβλέπει περικοπές στις δημόσιες δαπάνες για το εκπαιδευτικό σύστημα ύψους 7,8 δισεκατομμυρίων ευρώ στα επόμενα 4 χρόνια. Η δικαιολογία; «Εξορθολογισμός των δαπανών του δημοσίου», με τα λόγια του πρωθυπουργού. Οι περικοπές πρακτικά σημαίνουν ότι 87 χιλιάδες θέσεις εργασίας θα καθούν στα δημόσια σχολεία, θα παγώσουν οι προσλήψεις διδακτικού και τεχνικού προσωπικού, θα αυξηθεί ο αριθμός των εποχιακών συνεργατών στα πανεπιστήμια ενώ θα μειωθούν οι μόνιμοι καθηγητές, τα πανεπιστήμια θα πρέπει να στραφούν στον ιδιωτικό τομέα για να καλύψουν τις ανάγκες τους για χρηματοδότηση. Παράλληλα, εισάγονται νέοι πειθαρχικοί μηχανισμοί, όπως ο συνυπολογισμός της συμπεριφοράς των μαθητών στην αξιολόγησή τους. Την ίδια στιγμή, η κυβέρνηση σχεδιάζει επιπλέον περικοπές στις δημόσιες δαπάνες που ανέρχονται στα 7 δισεκατομμύρια ευρώ, επιχειρώντας με κάθε τρόπο να παρουσιάσει τους δημόσιους υπαλλήλους ως τεμπέληδες που δεν κάνουν σωστά τη δουλειά τους, ενώ προσπαθεί να χτυπήσει τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, επιβάλλοντας ατομικές συμβάσεις σε μια σειρά εργασιακούς χώρους.

Ο Ιταλικός Οκτώβρης είναι **η πρώτη σημαντική προλεταριακή ανταρσία στον παγκόσμιο Βορρά ενάντια στην ένταση της επίθεσης στην όποια ισχύ της εργατικής τάξης, καθώς το κεφάλαιο χρησιμοποιεί την ίδια την εξελισσόμενη κρίση για να αποκαταστήσει τη συσσωρευτή του**. Τα σχολεία και τα πανεπιστήμια καταλήφθηκαν, η διεξαγωγή των μαθημάτων εμποδίζεται, ελεύθερα μαθήματα οργανώνονται σε πλατείες, αποκλείονται δρόμοι και σιδηροδρομικοί σταθμοί, μεγάλες διαδηλώσεις γίνονται σε όλη τη χώρα. Στις 17 του Οκτώβρη καλέστηκε γενική απεργία από συνδικάτα βάσης, παρά την αντίθεση των τριών παραδοσιακών συνδικαλιστικών συνομοσπονδιών (CGIL, Cisl, Uil), στην οποία συμμετείχαν πάνω από 2 εκατομμύρια άνθρωποι. Μερικές ημέρες αργότερα, 5 χιλιάδες άτομα έξω από το χρηματιστήριο του Μιλάνο φώναζαν «Θέλουν να καταστρέψουν τη δημόσια εκπαίδευση αλλά δεν θα τους αφήσουμε! Θέλουν να μας κάνουν όλους άνεργους αλλά δεν θα πληρώσουμε εμείς την κρίση τους!». Πέρα από τη μαζικότητα, τον αυθορμητισμό και τη μη προβλεψιμότητα που χαρακτηρίζουν αυτό το κοινωνικό κίνημα, η πραγματική σημασία του βρίσκεται στη συνάντηση των μαθητών και των φοιτητών με τους επισφαλείς εργαζομένους αλλά και τους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς, στην αλληλεπίδραση και την αλληλεγγύη με τα κοινωνικά κέντρα και στο ότι οι φοιτητές, ενώ είναι ενάντια στη μεταρρύθμιση της κυβέρνησης Μπερλουσκόνι, δεν επιθυμούν να υπερασπιστούν το δημόσιο πανεπιστήμιο όπως είναι, με τις πελατειακές σχέσεις του και την εξουσία των βαρόνων της εκπαίδευσης πάνω στις πλάτες των επισφαλών εργαζομένων και μιλούν για ελεύθερο πανεπιστήμιο και ελεύθερη γνώση. Απέναντι στην αδιάλλακτη στάση της κυβέρνησης και την απειλή του κράτους να καταστείλει τις καταλήψεις, οι αγωνιζόμενοι διακήρυξαν «Όλες οι κινητοποιημένες σχολές της χώρας να κάνουν το ίδιο πράγμα: αφού θέλουν να χτυπήσουν τις καταλήψεις, ας καταληφθούν άλλες χιλίες σχολές και σχολεία!» και το έκαναν πράξη. Τελικά, με το τέλος του Οκτώβρη η κυβέρνηση ανακοίνωσε το πάγωμα της τελικής ψήφισης του νόμου. Μένει να δούμε την αντίδραση αυτών των προλεταρίων που λίγες ημέρες πριν δήλωναν «Ξεκινήσαμε ώστε να μην σταματήσουμε, δεν πρόκειται να γυρίσουμε πίσω!»

Ενώ τα παραπάνω εξελίσσονται στην Ιταλία, στη χώρα που εμείς ζούμε και δουλεύουμε, λίγο πιο ανατολικά, έχουν αναζωπυρωθεί από τον Σεπτέμβρη οι κινητοποιήσεις μεγάλου κομματιού των νοσοκομειακών γιατρών, με αφορμή την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την εφαρμογή του 48ωρου, οι οποίοι διεκδικούν βασικά **μείωση του εργασιμou χρόνου και αύξηση του πραγματικού μισθού τους**: ζητούν να σταματήσει η εξοντωτική υπερεργασία, απαιτούν υπερωριακή αποζημίωση για τις εφημερίες, προσμέτρηση του χρόνου εφημερίας ως συντάξιμο, νέο βασικό μισθό, προσλήψεις για την επαρκή στελέκωση του ΕΣΥ. Ανάμεσά τους υπάρχουν κάποιοι που θυμίζουν: «Τον ίδιο καιρό που οι κινητοποιήσεις στην περίθαλψη επικαλούνται το δημόσιο χαρακτήρα της περίθαλψης, στον ασφαλιστικό νόμο της Πετραλιά αυξήθηκε για τους ασφαλισμένους του ΙΚΑ το όριο των ενσήμων για υγειονομική περίθαλψη από 50 σε 100 ανά έτος. Αυτό σημαίνει ότι 500.000 άμεσα και έμμεσα ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ πετιούνται εκτός ΕΣΥ. Η ΟΕΝΓΕ και οι παρατρεχάμενοι θεωρούν μάλλον ότι αυτό δεν αφορά το δημόσιο χαρακτήρα της περίθαλψης μιας και ούτε λεν ούτε διεκδικούν τίποτα για αυτό» (από προκήρυξη αγωνιζόμενων γιατρών). Αυτή η διαπίστωση επιχειρεί να ξεπεράσει την απομόνωση της κινητοποίησης και να συναντήσει τις ανάγκες άλλων κομματιών της εργατικής τάξης.

Η υποβάθμιση της δημόσιας περίθαλψης και ο περιορισμός της πρόσβασης σ' αυτή είναι μέρος της **συνολικής στρατηγικής περιορισμού της αναδιανεμητικής λειτουργίας των δημοσίων δαπανών**. Αυτή η στρατηγική εκφράζεται τα τελευταία χρόνια στην υποχρηματοδότηση της υγείας και της εκπαίδευσης, την ψήφιση του νέου νόμου-πλαίσιο για τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και τη μεταρρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος. Η εγκατάλειψη από το κράτος του εκπαιδευτικού συστήματος, του συστήματος υγείας και των ασφαλιστικών ταμείων οδήγησε στην απαξίωσή τους με αποτέλεσμα η διαδικασία μεταρρύθμισης να παρουσιάζεται ως «κοινωνικό αίτημα». Ταυτόχρονα, με όπλο την «καταπολέμηση της σπατάλης» και τον «εξορθολογισμό των δημοσίων δαπανών», ο συλλογικός καπιταλιστής επιχειρεί να αποδιοργανώσει την όποια δύναμη διατηρούσαν κομμάτια της εργατικής τάξης. Αυτό έγινε με την ιδιωτικοποίηση των σταθμών εμπορευματοκιβωτίων των μεγάλων λιμανιών της χώρας, την πώληση του ΟΤΕ και τη δρομολόγηση της πώλησης της Ολυμπιακής. Σήμερα, το ελληνικό κράτος, την ώρα που προσπαθεί να «πείσει» τις τράπεζες να δεχτούν την υποστήριξη των 28 δισεκατομμυρίων ευρώ ενώ η ευρωπαϊκή ένωση προωθεί τη χαλάρωση των όρων του συμφώνου σταθερότητας, επιχειρεί να εφαρμόσει την τροπολογία σχετικά με τις ΔΕΚΟ που κατατέθηκε το καλοκαίρι στη βουλή. Η τροπολογία ελαστικοποιεί τις εργασιακές σχέσεις, μειώνει τις αποδοχές, τις άδειες, τις προσαυξήσεις αποδοχών και τα επιδόματα που είχαν θεσπιστεί με εσωτερικούς κανονισμούς ή με συλλογικές συμβάσεις εργασίας και ορίζει ότι το ύψος των ετήσιων μισθολογικών αυξήσεων, που ήταν μέχρι τώρα το βασικό αντικείμενο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, θα καθορίζεται πλέον με απόφαση διυπουργικής επιτροπής, «με κριτήρια την αύξηση του κόστους διαβίωσης, την οικονομική δυνατότητα και προοπτική της επιχείρησης». Με άλλα λόγια, διευθυντικό δικαίωμα, προσπάθεια πειθάρχησης των εργαζόμενων στο μοντέλο της νεοφιλελεύθερης στρατηγικής. Δηλαδή, **business as usual!**

Η επίθεση του κεφαλαίου μπορεί να μην είναι μετωπική σε ολόκληρη την εργατική τάξη είναι όμως ενιαία. Για ποιο λόγο εμείς να παραμένουμε απομονωμένοι, φοβισμένοι ο καθένας στον κλάδο του, αναπαράγοντας τους χιλιάδες διαχωρισμούς που υπάρχουν μεταξύ μας; Οι συνδικαλιστικές γραφειοκρατίες, όταν δεν είναι ξακάθαρα εργοδοτικές, κάνουν αυτό για το οποίο είναι φτιαγμένες: διαχειρίζονται τις ανάγκες μας εντός του υπάρχοντος καταμερισμού της εργασίας, δηλαδή υποστηρίζουν τους υπαρκτούς διαχωρισμούς. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να γκρινιάζουμε για τους «ξεπουλημένους συνδικαλιστές»: μπορούμε να τους ξεπεράσουμε! Η δύναμή μας βρίσκεται στα σημεία που οι ανάγκες μας συναντιούνται. Η συνάντηση των διεκδικήσεων ενός κλάδου για λιγότερη κλεμμένη ζωή (αύξηση μισθών και μείωση χρόνου μισθωτής δουλειάς) και της διεκδίκησης αύξησης του έμμεσου μισθού για όλους τους εργαζόμενους (π.χ. μείωση κόστους ιατρικής περίθαλψης) είναι ο τρόπος για να πετύχουμε οποιαδήποτε βελτίωση των συνθηκών της ζωής μας. Είναι ο τρόπος για να διεκδικήσουμε καλύτερες αφετηρίες αγώνα και να ξεφύγουμε από τους αμυντικούς αγώνες που μας επιβάλλουν οι σημερινές συνθήκες να δίνουμε. Όπως δείχνει το παράδειγμα της Ιταλίας, η συνάντηση των εργαζόμενων σε έναν κλάδο με τους υπόλοιπους εργαζόμενους από προλεταριακή σκοπιά μπορεί να νικήσει. Εκεί που συναντιούνται οι ανάγκες μας αμφισβητούνται οι διαχωρισμένοι ρόλοι που δημιουργεί ο καταμερισμός της εργασίας και ο κατακερματισμός της ζωής στην καπιταλιστική κοινωνία, οι επαγγελματικές κατηγορίες, οι ταυτότητες.

Βρισκόμαστε σε μια συγκυρία που βλέπουμε ότι τα αφεντικά επιχειρούν να φορτώσουν στις πλάτες μας την κρίση τους, ενώ υπάρχουν ανοικτά ταξικά μέτωπα: στα νοσοκομεία, στα πανεπιστήμια, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στις υπόλοιπες ΔΕΚΟ, ανοίγουν συνεχώς νέα πεδία αντιπαράθεσης. Δεν είναι καιρός να φωνάξουμε το δικό μας «Εμείς δεν θα πληρώσουμε την κρίση σας»; Δεν είναι ευκαιρία «να ανασάνουμε ξανά στις πόλεις του νέφους», όπως οι μαχόμενοι προλετάριοι στην Ιταλία;

Ομάδα για την εμβάθυνση της κρίσης τους

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΤΟΝ ΣΤΕΦΑΝΟ ΜΑΛΑΜΑ, εργαζόμενο της WIND στη Θεσσαλονίκη που διώκεται δικαστικά για τη συνδικαλιστική του δράση.